

MARRY CHRISTMAS
and
HAPPY NEW YEAR 2020 to all our 'SeM' Readers

ટર્સ એન્ડ કન્ડીશન્સ

આશા વીરેન્દ્ર

'કેટલો સમય થયો લગ્નને? 'લેડી ડૉક્ટરે સુષમાને તપાસતાં તપાસતાં પુછ્યું.

'આઠ મહીના.'

'યુ આર વેરી લકી. આ ઉંમરે લગ્ન પછી આટલી જલદી પ્રેગનન્સી મોટે ભાગે રહેતી નથી. કોન્ગ્રેચ્યુલેશન્સ. પણ હવે તમારે તમારી પોતાની અને આવનારા બાળકની બરાબર કાળજી લેવી પડશે હં!'

'એટલે? એટલે શું હું મા બનવાની છું?' સુષમાનું હૃદય ખુશીથી ઉછળી રહ્યું. ડૉક્ટરે જ્યારે આ સમાચાર બહાર એમની કેબીનમાં બેઠેલા સુશાંતને આપ્યા ત્યારે એનો ચહેરો કાળો ધબ્બ પડી ગયો.

'ઓહ! સુષમા પ્રેગ્નન્ટ છે? પણ ડૉક્ટર, આટલી ઉંમરે પ્રેગ્નન્સી રહે તો બહુ જોખમ કહેવાય એવું મેં સાંભળ્યું છે એ સાચું?'

'એ બધી ચીંતા મારી પર છોડી દો અને તમે ફક્ત તમારી પત્નીનું ધ્યાન રાખો.'

સુષમાના પીતા, એ દસમા ધોરણમાં હતી ત્યારે ગુજરી ગયેલા. નાનો ભાઈ મયંક સાતમામાં ભણતો અને મા હંમેશાં સાજી-માંદી રહેતી. આ સંજોગોમાં એણે નક્કી કરેલું કે જ્યાં સુધી મયંક પોતાની જીંદગીમાં ઠરીઠામ નહીં થાય ત્યાં સુધી પોતે લગ્ન નહીં કરે. ટ્યુશનો કરીને, સ્કોલરશીપ મેળવીને પોતે ડબલ ગ્રેજ્યુએટ થઈ અને કોલેજમાં પ્રોફેસર બની. મયંક સીવીલ એંજીનીયર થયો, શીવાની સાથે એનાં લગ્ન થયાં. આ બધાં વર્ષો દરમિયાન યુપ રહેલી મા હવે ઉતાવળી થઈ હતી,

‘હવે શેની રાહ જોવાની છે, બેટા? આ ઘર માટે તેં ઘણું કર્યું. હવે તારી જીંદગી માટે પણ વીચાર.’

કોલેજના સ્ટાફરુમમાં સખીઓ પણ આ જ વાત કરતી.

‘જો સુષમા, મા અને ભાઈ માટે તેં ઘણો ભોગ આપ્યો; પણ હવે તારે જલદી નીર્ણય કરવો જોઈએ. અમારાં છોકરાઓ મોટાં થઈ ગયાં ને તું હજી કુંવારી બેઠી છે. આવું ન ચાલે.’

સુષમા પણ હવે ગંભીરતાપુર્વક પોતાના ભવીષ્ય અંગે વીચારતી થઈ હતી અને એટલે જ, જ્યારે બે દીકરીઓના પીતા એવા સુશાંતની વાત આવી ત્યારે એણે સ્વીકારી લીધી. અવઢવ ઘણી હતી, આ સંબંધ માટે બાંધ-છોડ પણ ઘણી કરવી પડે એમ હતું; પણ હવે આ ઉંમરે બધું જોઈતું, ફાવતું અને ગમતું નથી જ મળવાનું

એમ સમજીને, એણે સમાધાન કરી લીધેલું. વીતેલા દીવસોમાં ડુબકી લગાવીને સુષમા પાછી વર્તમાનમાં આવી.

ચુપચાપ ગાડી ચલાવી રહેલા સુશાંત તરફ એણે એક નજર નાખી. પંદર જ મીનીટ પહેલાં ડૉક્ટરે જે વધામણી આપી હતી એની ખુશીનો કોઈ અણસાર એના ચહેરા પર દેખાતો નહોતો. સુષમાએ કહ્યું, ‘મને કોલેજ પર જ ઉતારી દેજો. હવે ઘરે જવા જઈશ તો કોલેજનું મોડું થઈ જશે.’

‘સારું, પણ સાંજે સીધી ઘરે આવી જજે. હું પણ ઓફીસેથી વહેલો આવી જઈશ. થોડી જરૂરી વાત કરવાની છે.’

સુશાંતની ‘જરૂરી વાત’ શી હશે એની અટકળ કરવામાં કોલેજમાં સુષમાનો આખો દીવસ બેચેનીભર્યો વીત્યો. મનમાં ઉચાટ સાથે ઘરમાં પ્રવેશી ત્યારે એણે જોયું કે સુશાંત એની પહેલાં આવી ગયો હતો.

‘જો સુષમા, જે થઈ ગયું તે થઈ ગયું; પણ વધુ મોડું થાય એ પહેલાં તું કાલે જ ડૉક્ટરને મળીને પુછી જો કે હવે આ બાળક.. એટલે કે આ પરીસ્થિતીનો નીકાલ.. લાવી શકાય કે...’

બળબળતા અંગારા પર પગ પડી ગયો હોય એમ સુષમા પગ પછાડતી, ઝાટકા સાથે ઉભી થઈ ગઈ, ‘હું પુછી શકું કે મારા માતૃત્વ અંગેનો નીર્ણય લેવાનો અધીકાર તમને કોણે આપ્યો?’

સુષમાના કુંફાડાથી ઓઝપાઈ ગયેલો સુશાંત એની સાથે નજર ન મેળવી શક્યો. સુષમા વધારે ઉશ્કેરાઈને બોલી, ‘આ સમાચાર સાંભળીને તમે ખુશીથી નાચી ઉઠશો, એવી કલ્પના કરવાની મુખાઈ તો મેં કરી જ નહોતી; પણ તમે આટલી નીચી કક્ષાએ જઈ શકશો એવું પણ નહોતું વીચાર્યું. તમને આ ‘સુવીચાર’ આવવા પાછળનું કારણ જણાવશો?’

‘તારે જાણવું જ હોય તો કારણો તો ઘણાં છે. એક તો આટલી મોટી ઉંમરે પ્રેગનન્સી રહેવાથી તારે માટે જીવનું જોખમ રહેશે. બીજું, સગા-સંબંધી, સમાજ- સૌ કોઈ આપણી મજાક ઉડાવશે. આ ઉપરાંત સૌમ્યા અને રીયા બંને સમજણી થઈ ગઈ છે. હોસ્ટેલમાંથી આવશે અને જ્યારે આ વાત જાણશે ત્યારે એ બેઉને કેટલું વીચીત્ર લાગશે?’

‘મારી સાથે લગ્ન કરતી વખતે તમને આ બધામાંથી કોઈ કારણનો વીચાર નહોતો આવ્યો? હું પણ મુરખી, તે એ સમજવામાં મોડી પડી કે, તમે ફક્ત અને ફક્ત તમારી અને તમારી દીકરીઓની સગવડ અને સલામતી માટે જ મને આ ઘરમાં લઈ આવ્યા છો.’

‘ના ના, એમ નહીં; પણ તું જ વીચાર કે, આ ઉંમરે થયેલું સન્તાન શું કામ લાગવાનું? એ કંઈ થોડું જ ઘડપણમાં આપણી ટેકણ-લાકડી બનવાનું છે?’

‘ઓહ! મા બનવાના ઉત્સાહમાં મને આવા નફા-તોટાના હીસાબ માંડવાનું તો સુઝ્યું જ નહીં! પણ હવે જ્યારે તમે પુછો છો ત્યારે કહી દઉં કે મને જોઈએ છે, માત્ર માતૃત્વ પ્રાપ્ત કરવાનો લહાવો. તમારા થકી એ સુખ મને મળશે એ બદલ હું તમારી આભારી છું; પણ આવનારું બાળક તમારી મીલકતમાં ભાગ પડાવશે, તમને સમાજમાં હાસ્યાસ્પદ બનાવશે, તમારી દીકરીઓની નજરમાં તમને હલકા પાડશે - એવી બધી બીક મનમાંથી કાઢી નાખજો. હું એકલે હાથે મારા બાળકને ઉછેરીશ - તમારી પાસેથી કોઈ અપેક્ષા વગર, સમજ્યા મી. સુશાંત?’

‘અરે એવું કંઈ નથી. હું તો એમ કહેતો હતો કે...’

‘આટલા વખતમાં તમે ઘણું કહી દીધું. આજે મારું કહેવું સાંભળો. હવે ભવીષ્યમાં કદાચ ત્રીજાં લગ્ન કરો તો આવનારીને તમારા ‘ટર્મ્સ એન્ડ કન્ડીશન્સ’ પહેલેથી જ સમજાવી દેજો. ચાલો, મારી વાત પુરી થઈ.. હવે તમે જે કોઈ નીર્ણય કરો એ નીરાંતે જણાવજો.’

‘પણ જરા બેસ તો ખરી! શાંતીથી વાત કરીએ. આ આપણા જીવનની ખુબ મહત્વની વાત છે.’

‘મારે હવે કશું કહેવા કે સાંભળવાનું બાકી રહેતું નથી ને આમ પણ; હું બહુ થાકી ગઈ છું. મારે સુવા જવું છે. ગુડ નાઈટ.’

બેડરુમ ભણી જતી સુષમાનાં મક્કમ પગલાંને સુશાંત જોઈ જ રહ્યો.

–આશા વીરેન્દ્ર

(‘માલતી જોશી’ની ‘મરાઠી’ વાર્તાને આધારે)

(તા. 16-10-2019ના ‘ભુમીપુત્ર’ પાક્ષીકમાં છેલ્લે પાને પ્રકાશીત થયેલી આ વાર્તા, લેખીકાબહેનની અનુમતીથી સાભાર.. ..ઉ.મ..)

–આશા વીરેન્દ્ર

સર્જક–સંપર્ક :

આશા વીરેન્દ્ર, બી-401, ‘દેવદર્શન’, પાણીની ટાંકી પાસે, હાલર, વલસાડ– 396 001

ફોન : 02632-251 719 મોબાઈલ : 94285 41137 ઈ.મેઈલ : avs_50@yahoo.com

આવી ટચુકડી વાર્તાઓની ઈ.બુક

તમને આવી નાનકડી, માત્ર 750 શબ્દોની મર્યાદામાં રચાયેલી વાર્તાઓ વાંચવાનો શોખ

હોય તો તમારે માટે એક શુભ સમાચાર છે. **2005**થી પ્રકાશીત થતી આ 'સ.મ.'માં આવી વાર્તાઓ, બહુ વખણાઈ અને વીશેષ આદર પણ પામી છે.

અમે તેવી પચીસ વાર્તાની એક રૂપકડી ઈ.બુક બનાવી છે.. તમને તે જોવા-વાંચવાનો ઉમળકો થાય તો, તમારું પુરું નામ, સરનામું અને કોન્ટેક્ટ નંબર લખીને જ, મને ઈ.મેલ લખજો.. (વોટસેપ મારફત તે મોકલી શકાય તેમ નથી તેથી..)

તમને તે મોકલી આપીશ.. ..ઉત્તમ.મધુ ગજ્જર..

uttamgajjar@gmail.com

અથવા

<https://www.aksharnaad.com/downloads/>

ઉપરથી **71**મી બુક ડાઉનલોડ કરજો. બીજાંય ઘણાં પુસ્તકો ત્યાંથી મળશે.

'સન્ડે ઈ.મહેફીલ' – વર્ષ: પંદરમું – અંક: 443 –January

05, 2020

'ઉંઝાજોડણી'માં અક્ષરાંકન: ઉત્તમ ગજ્જર -

uttamgajjar@gmail.com

Download Earlier SeMs clicking the link below:

<https://www.gujaratilexicon.com/gujarati-literature-ebooks/sundayemahefil/>

@ @ @ @ @

Have you ever visited :

<http://www.gujaratilexicon.com> ?

More than **3,72,52,000** Gujarati Language lovers have visited
<http://www.gujaratilexicon.com>

More than **1,21,89,000** have visited Digital
Bhagwadgomandal
<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than **10,65,000** have visited Lokkosh
<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than **13,00,000** have visited Global-Gujaratilexicon
<http://global.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @ @ @ @